

SÈRIE 1

OPCIÓ A. Comentari de text

TEXT: K. MARX y F. ENGELS. *Manifiesto comunista*

Apartat de comprensió [3,5 punts en total]

Es valoraran els aspectes de comprensió, redacció, claredat en l'exposició i ordenació dels arguments, tenint en compte especialment el domini dels procediments. No es tracta de penalitzar allò que no ha contestat l'alumne (sempre que surtin les idees principals del text), sinó de valorar la coherència i pertinència d'allò que ha redactat i exposat.

1. Exposeu en una o dues línies la idea principal del text. [1 punt]

L'important és que apareguin, amb una o altra formulació, les idees de Marx, com ara, que la producció econòmica promou un tipus de societat i una història política i cultural; que la història sempre és de lluita de classes; i que l'alliberament passa per la internacionalització de la lluita del proletariat.

2. Resumi el contingut del text i assegureu-vos d'especificar clarament quines són les idees més importants que s'hi expressen. [2,5 punts]

Engels reconeix l'originalitat de la idea de K. Marx segons la qual la producció econòmica promou un tipus de societat i una història política i cultural; i és així perquè la producció econòmica és de permanent lluita de classes entre la burgesia i el proletariat. En el moment del Manifest es considera que la lluita del proletariat hauria de ser mundial per alliberar a tota la societat.

Apartat de raonament [6,5 punts en total]

- 3.. Expliqueu raonadament la relació que s'estableix entre, per una banda, producció econòmica, estructura social i la història política i cultural; i per altra banda, entre la lluita de classes actual i l'emancipació de tota la societat. [3 punts]

Marx i Engels creuen que la producció econòmica, que depèn de les relacions entre els propietaris dels mitjans de producció i els treballadors, determinen els tipus de societats que es creen i el tipus de política i de cultura que s'hi genera. La lluita de classes és el que ha caracteritzat l'economia des del sorgiment de la propietat privada. L'única possibilitat d'acabar amb aquesta lluita rau en alliberar la classe treballadora mundialment.

4. Compareu les idees del text amb la teoria d'un altre autor/a o amb les teories d'altres autors. [2 punts].

Es pot comparar amb la visió del capitalisme de A. Smith o dels liberals defensors del mercat com el principal motor del progrés de tots. Es pot també relacionar amb l'idealisme hegelian, contraposat a aquest materialisme dialèctic. Igualment es pot relacionar amb les tesis de Proudhon o Feuerbach; o amb l'evolució que el marxisme

va tenir a Rússia, en mans de Lenin o Stalin; a Xina, o a Llatinoamèrica, amb la teoria de l'alliberament.

Tanmateix resta una pregunta oberta que permet a l'alumne desenvolupar allò que sap en relació a diversos corrents de pensament de la història de la filosofia.

5. Expliqueu de quina manera creieu que és vigent la problemàtica filosòfica que exposa l'autor. Justifiqueu la resposta. [1,5 punts]

La resposta a aquesta pregunta ha de seguir el criteri de la coherència i la capacitat de raonar, tenint en compte que ja s'ha avaluat procediments i continguts.

Opció B. Desenvolpeu el tema següent: **La metafísica d'Aristòtil**

Es valoraran els aspectes de comprensió, redacció, claredat en l'exposició i ordenació dels arguments, tenint en compte especialment el domini dels procediments. No es tracta de penalitzar allò que no ha contestat l'alumne, sinó de valorar la coherència i pertinència d'allò que ha redactat i exposat.

1. Feu un esquema del tema i indiqueu els conceptes fonamentals que desenvolupareu més endavant. [1,5 punts]

Cada alumne ha de proposar una ordenació de les idees que desenvoluparà i les relacions que s'estableixen entre elles. S'haurà de fer referència a les nocions de matèria i forma i potència i acte; a la teoria de la substància com contenint les formes en ella, lluny del platonisme, que les separa. Per Aristòtil conèixer no és recordar, sinó abstraure la forma de la matèria. Es pot fer referència a la teleologia que anima tota la metafísica: tot tendeix a la seva plenitud des del primer motor immòbil que mou sense ser mogut.

2. Indiqueu l'època de la metafísica d'Aristòtil, esmenteu els autors principals i altres corrents de pensament d'aquell temps, i comenteu les influències que va rebre. [1,5 punt]

Contextualització històrica: s.IV.a.c. El problema de l'ésser i del canvi en Parmènides i Heràclit. La discussió entre Aristòtil i Plató sobre la ubicació de les idees i el mètode del coneixement; o sobre la importància de les causes finals i el motor immòbil que mou tot; o sobre la teoria hylemòrfica i la seva relació amb la potència i l'acte.

Es valoraran aspectes de contingut i adquisició de coneixements. Comprensió de les teories de l'autor, capacitat de relacionar i desenvolupar les seves idees i propostes i de relacionar-les amb les idees d'altres autors.

3. Expliqueu de quin problema o de quins problemes tracta la metafísica d'Aristòtil i quines solucions hi aporta. [4 punts]

El problema del ser i del canvi. La proposta aristotèlica de les nocions de potència i acte per explicar els canvis. La proposta aristotèlica de la teoria hylemòrfica per explicar la substància. La necessitat del primer motor immòbil i la teoria de les 4 causes per entendre la substància i els seus canvis. La possibilitat d'obtenir coneixement universal a partir del sensible canviant.

4. Relacioneu la metafísica d'Aristòtil amb altres plantejaments filosòfics que altres autors han presentat al llarg de la història de la filosofia; compareu les solucions que proposa la metafísica d'Aristòtil per als problemes que es plantegen amb les solucions que hi han aportat altres autors. [1,5 punts]

Es podria comparar amb Parmènides, Heràclit i sobre tot amb Plató; o amb els atomistes (Demòcrit o Leucip) o Epicur, que no accepten les causes finals. Igualment es pot fer comparacions amb els moderns: Hume o Kant; o amb qualsevol crítica contemporània a la metafísica clàssica.

Tanmateix resta una pregunta oberta que permet a l'alumne desenvolupar allò que sap en relació amb diversos corrents de pensament de la història de la filosofia.

5. Expliqueu quina vigència creieu que té la metafísica d'Aristòtil i feu-ne una valoració personal.. [1,5 punts]

La resposta a aquesta pregunta ha de seguir el criteri de coherència i capacitat valorativa, tenint en compte que ja s'ha avaluat procediments i continguts. S'avaluen aquí aspectes relacionats amb valors i normes.